

ELS ANYS 1981-1985

EDELMIR SANCHO

View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk

brought to you by **CORE**

provided by Revistes Catalanes amb Accés Obert

Quan em poso davant del paper per escriure sobre els quatre anys en què vaig fer de director del Museu em vénen al cap una munió de projectes, fets i esdeveniments i es fa difícil triar-ne un que expliqui el que va passar en aquell període. Em centraré en els temes que, juntament amb el Patronat del Museu, creiem que calia abordar de forma més immediata: regularització laboral de les persones que hi treballaven, adequació de l'edifici a les necessitats d'aquell moment i difusió de les activitats que s'hi feien.

La conservació i l'estudi dels materials procedents de les excavacions i la documentació provinent de donacions i de l'arxiu municipal estaven garantits perquè hi havia dos becaris que tenien encomanada aquesta tasca. Així doncs, l'àmbit de l'arqueologia i el de la història anaven per bon camí.

La difusió del Museu era un dels objectius prioritaris en el projecte que s'anava configurant. El Patronat del Museu va autoritzar la contractació d'una persona que portés a terme les tasques de donar a conèixer, de forma pedagògica, els treballs que s'hi feien, tant de recerca arqueològica com sobre la

Excavació al subsòl de la actual plaça Font i Cussó, a principis dels anys vuitanta. Museu de Badalona. Arxiu d'Imatges. Col·lecció Museu de Badalona

història de la ciutat, amb les mateixes condicions laborals dels becaris. També es va fer un concurs per cobrir la plaça de secretària. Bé, ja teníem la base de l'equip humà per començar a pensar en el futur que ens esperava.

Conserges, personal de neteja, col·laboradors en les campanyes d'excavacions o en els muntatges de les exposicions, calia que tots estiguessin dins la legalitat. Al cap de quatre anys, el personal que treballava al Museu tenia contracte laboral.

També penso en l'edifici que teníem i encara tenim: aquest edifici fou construït amb molt d'entusiasme per les institucions sobre les restes romanes de Baetulo. El projecte es va fer seguint les normes d'aquell moment, que no preveien les condicions de seguretat i accessibilitat exigides actualment; l'escala interior era insuficient, i encara ho és, i no hi havia cap sistema d'evacuació del personal, tant dels treballadors com dels visitants. Quan el Patronat del Museu va constatar totes aquestes mancances va encomanar a l'arquitecte Francesc Lladó un projecte, que no s'ha dut a terme mai, per adequar l'edifici a les normes del moment.

Per garantir la seguretat de les peces dipositades al Museu, es va instal·lar un sistema d'alarmes i detectors de presència, connectat amb la Guàrdia Urbana de la ciutat.

L'afany de posar el Museu a l'abast de la ciutadania es va fer palès amb la quantitat d'iniciatives culturals, exposicions i publicacions que va produir:

La revista *Carrer dels Arbres* va promoure el concurs literari de narracions i contes Lola Anglada.

L'edició del llibre *Barres i Onades*, escrit per Joan Soler i Amigó, resum de la història de Badalona per a nois i noies, que va ser molt acceptat per les escoles. L'IES Barres i Ones es va inspirar, a l'hora de triar el seu nom, en aquesta publicació.

La ràdio a Badalona va ser motiu d'estudi i se'n va fer una exposició a la cinquena planta del Museu, que va anar acompanyada de la presentació de l'edició del llibre *50 anys de ràdio a Badalona*, escrit pel periodista Enric Juliana i la historiadora Maria Lluïsa Anton. També es va comptar amb la participació de Ràdio Ciutat de Badalona que emetia programes en directe des del Museu.

Programa de Ràdio Miramar, emès des del Museu amb motiu de l'exposició 50 anys de ràdio a Badalona, 1984. Museu de Badalona. Arxiu d'imatges. Col·lecció Museu de Badalona

Una mostra sobre el fet boletaire: *Els bolets i els seus hàbitats*. Per mantenir els bolets frescos, un grup de col·laboradors anava cada dia al bosc a buscar-ne. No va caldre dedicar cap altra exposició sobre aquest tema perquè ja hi va haver altres entitats que s'hi dedicaren. Havíem aconseguit el nostre objectiu: la participació dels ciutadans.

Exposicions d'art amb l'artista fent un quadre; recordo els pintors Josep Villaubí i Gerard Sala, amb els pinzells, davant la tela que anaven omplint de formes i colors per acabar essent una obra d'art, acompanyats per músics del Conservatori Professional de Música de Badalona.

Exposició del pintor Gerard Sala, 1985. Fotògraf: Albert Cartagena. Museu de Badalona. Arxiu d'imatges. Col·lecció Museu de Badalona

Recordo, molt especialment, els quadres originals de Ramon Casas propietat dels amos de l'Anís del Mono, que foren cedits per ser exposats al Museu.

Anys d'experimentació i de recerca de formes de comunicació amb la població i de veure com la gent s'engrescava per les coses de Badalona, del present i del passat.

Un aspecte important d'un museu és la provisió de fons documentals que facilitin l'estudi de la història i, en aquest sentit, calia que el Museu es dotés de documentació gràfica com ara fotografies i pel·lícules.

Josep Cortinas tenia un arxiu particular fotogràfic molt important, fruit d'anys i anys de fer fotografies per Badalona, i calia que no es perdés. Va ser aleshores que es va parlar amb ell i vam arribar a l'acord d'adquirir els clixés i les fotografies que ens oferia. Amb aquesta incorporació havíem començat a dotar d'una certa entitat la col·lecció gràfica que ja hi havia al Museu.

No vull passar per alt un altre fet que, possiblement, va marcar l'evolució del fons documental: l'adquisició per part del Museu del màster i el positiu d'una pel·lícula muntada per Carles Nyssen i que reflectia la vida badalonina de principis del segle XX.

Exposició 50 anys d'Història gràfica. La ciutat i la seva gent. Fotografia i cinema de Josep Cortinas i Carles Nyssen, 1983. Fotògraf: Albert Cartagena. Museu de Badalona. Arxiu d'Imatges. Col·lecció Museu de Badalona

I tampoc no vull ometre com es va transformar la cinquena planta en sala d'exposicions. Aquesta planta havia estat fins a l'any 1981 la sala d'actes del Museu i gaudia de les condicions per ser usada com a tal: hi havia la platea i un amfiteatre o galliner i un bar. Aquesta sala s'utilitzava per fer teatre, espectacles del tipus *La comarca nos visita*, programa musical i de varietats de *Radio Barcelona*, sarsuela i algun cicle de conferències promogudes pel Museu.

I va arribar l'oportunitat de convertir la sala d'actes en sala d'exposicions. Va donar la casualitat que el Departament d'Urbanisme necessitava una sala per fer una exposició de projectes per a Badalona, i la cinquena planta era ideal per allotjar aquesta mostra perquè necessitaven exposar uns plafons molt alts. Així va ser com el Museu i el Departament d'Urbanisme de l'Ajuntament de Badalona, amb Jaume Solà com a regidor, van fer un canvi important per al futur desenvolupament del Museu: es va traslladar la sala d'actes a la primera planta. Aquest canvi va permetre tenir la gent més a prop del carrer i, per tant, millorar la seguretat de l'edifici.

Tot aquest procés va anar acompanyat d'ajustaments organitzatius del Museu de Badalona; el bar de l'entresolat de la cinquena planta es va tancar, i es va adaptar aquest espai a noves necessitats del Museu com ara sala de treball dels alumnes de les escoles que visitaven el Museu, magatzem per a les exposicions, etc. La tercera planta es va transformar en magatzem de la col·lecció d'art gràcies a uns diners aconseguits pel regidor d'hisenda, Enric Flò. L'esquema que s'adjunta al final resumeix la reordenació soferta per l'edifici des del 1981 fins al 1985.

Amb tot, quedà pendent solucionar el tema de la seguretat i, més aviat o més tard, caldrà analitzar l'edifici del Museu i elaborar un projecte que englobi la protecció de les persones i tota la documentació que hi ha dipositada.

Penso, també, en l'enrenou que es produí quan vam anar parlant amb les entitats acollides al Museu perquè busquessin un altre local per fer les seves activitats. El Museu Municipal era el que ara en diem un hotel d'entitats. Tret del soterrani i la planta baixa, on s'exposaven les restes romanes més significatives, i la quarta planta, dedicada a la conservació i l'estudi del material arqueològic, d'una banda, i de l'històric, de l'altra, la resta de l'edifici estava ocupat per entitats i grups que no tenien res a veure amb l'activitat del Museu.

La Secció de Belles Arts, però, era una entitat diferent de les altres perquè sempre havia tingut cura de les obres d'art dipositades al Museu. Periòdicament organitzaven exposicions que, amb la remodelació, no es podien fer a cap de les plantes de l'edifici. Se'ls va proposar que fessin les exposicions a la sala del Refugi de la plaça de la Vila. La solució adoptada no va convèncer els membres de la junta. Amb tot, cal agrair-los que acceptessin el canvi. Ells no veien clar que fos el millor lloc. Poc temps després es demostrà que la solució era la més bona perquè, en aquesta nova sala, les exposicions tenien més visitants.

De fet, aquests quatre anys van ser fonamentals per dotar el Museu d'una estructura de professionals estable i amb la possibilitat d'anar-se adaptant a les necessitats de cada moment i d'una organització de l'espai que va permetre augmentar el serveis a la ciutat i als estudiosos de la història.

Des d'aquí vull agrair la col·laboració de Pepita Padrós, Ramon Sagués, Joan Mayné, Maria del Mar Mascareñas i Margarida Abras, que formaven un equip de professionals amb qui vam treballar braç a braç per portar a terme el projecte de Museu dissenyat entre tots.

Redistribució de l'edifici		
PLANTA	1981	1985
Subterrani:	Restes romanes	Restes romanes
Planta baixa:	Exposició permanent de les peces arqueològiques de més importància, oficina de direcció, consergeria, etc.	Exposició permanent de les peces arqueològiques de més importància, oficina de direcció, consergeria, etc.
	Sala d'exposicions	Sala d'actes
Segon pis:	Biblioteca Municipal gestionada per la Diputació de Barcelona	Biblioteca Municipal gestionada per la Diputació de Barcelona
Tercer pis:	Grup de Belles Arts; sala de projeccions; cinema amateur, fotografia, cine club, etc.	Grup de Belles Arts Magatzem de quadres
Quart pis:	Secció i magatzem d'arqueologia, Secció i Arxiu històric	Departament d'Arqueologia Departament d'Història i Arxiu Històric de la Ciutat de Badalona Departament de Difusió
Cinquè pis:	Sala d'actes	Sala d'exposicions
Entresolat cinquè pis:	Bar, magatzems	Sales de treball amb alumnes, preparació d'exposicions, etc.
Terrat	Observatori d'astronomia i centre meteorològic	Observatori d'astronomia i centre meteorològic